

→ Economisch Netwerk Albertkanaal

EENKANAAL

Het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen als kader voor de ontwikkeling van het Economisch Netwerk Albertkanaal

We willen met z'n allen een aangename woonomgeving, voldoende werkgelegenheid, genoeg ruimte voor kwalitatieve landbouw en natuur, volop mogelijkheden om te ontspannen. En om van dit alles te kunnen genieten, verplaatsen we ons het liefst zo snel en zo veilig mogelijk. Dit kan alleen mits een goed doordacht ruimtelijk beleid.

In het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (1997) werden de krijtlijnen uitgezet voor het ruimtelijk beleid in Vlaanderen. Het was een hele opdracht om ruimtegebruikers als bewoners, industrie en bedrijven, landbouw, natuur, recreatie en verkeer in harmonie met en naast elkaar te laten bestaan en verder te ontwikkelen.

Een element in de ruimtelijke planning is bedrijvigheid. Om de toekomst voor ons en voor de komende generaties veilig te stellen, moeten economische activiteiten voldoende kansen krijgen. Het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen wil 7.000 ha bijkomende bedrijventerreinen realiseren, naast hergebruik en vermarkten van bestaande terreinen.

De meest geschikte locaties situeren zich in de stedelijke gebieden, in de economische knooppunten en langs belangrijke waterwegen. Zo beschikt het Albertkanaal over enkele uitstekende troeven om in betere of bijkomende ruimte voor bedrijventerreinen te voorzien. De aanwezigheid van het water, de weg (E313) en het spoor zorgen voor een vlotte toelevering en distributie van goederen.

Bovendien is er in dit gebied al een sterk industrieel weefsel aanwezig. Bepaalde verouderde of niet goed ontwikkelde terreinen kunnen door herstructurering of inbreiding opnieuw aantrekkelijk gemaakt worden. Daarnaast is er ook nog ruimte beschikbaar om nieuwe en goed gelegen bedrijventerreinen aan te leggen en voor bijkomende infrastructuur van spoorwegen en pijpleidingen. Deze troeven maken dat de omgeving rond het Albertkanaal bij uitstek geschikt is voor het voor-

zien van regionale bedrijventerreinen. Het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen wijst op het belang van de omgeving van het Albertkanaal als een ruimtelijk samenhangend netwerk (het Economisch Netwerk Albertkanaal) en het belang om de inspanningen over de hele lengte van het Albertkanaal te coördineren vanop gewestelijk niveau. Zo kunnen de economische sterkten van het gebied elkaar aanvullen en kan de economische groei gestructureerd opgevangen worden.

Dit betekent echter niet dat we de strook tussen Antwerpen en Limburg willen volzetten met fabrieken, integendeel. We voerden grondig onderzoek naar de mogelijkheden:

- om bestaande bedrijventerreinen te verbeteren;
- om nieuwe ontwikkelingsmogelijkheden te creëren;
- om de bedrijventerreinen zo goed mogelijk te ontsluiten voor de verschillende vervoersmodi;
- om deze economische activiteiten ruimtelijk te verzoenen met de andere ruimtegebruikers.

Een evenwichtsoefening tussen de betrokken actoren

Tussen 2001 en 2003 boog een studieconsortium, bestaande uit Iris Consulting, Buck Consultants International en WES Onderzoek&Advies, zich over deze materie.

De studie behandelde een deel van het grondgebied van twee provincies (Antwerpen en Limburg) en van vijftig gemeenten (Antwerpen, Beringen, Bilzen, Diepenbeek, Geel, Genk, Grobbendonk, Ham, Hasselt, Herentals, Heusden-Zolder, Laakdal, Lanaken, Lummen, Meerhout, Olen, Ranst, Schilde, Schoten, Tessenderlo, Westerlo, Wommelgem, Wijnegem, Zandhoven en Zutendaal).

Daarnaast vertolkten de intercommunales IGEAN en IOK een aanzienlijke rol in de regio. Ook de bekommernissen van lokale belangengroepen en van de individuele burgers vormden een belangrijke factor. Deze studie was een echte evenwichtsoefening en resulteerde in een voorstel voor concrete actiepunten.

Besluit van de Vlaamse regering als startsein voor het uitwerken van concrete acties

In 2004 aanvaardde de Vlaamse regering de studie als basis voor de ruimtelijke afwegingen langs het Albertkanaal. Hiermee gaf ze het startsein voor de oprichting van het Coördinatieplatform Economisch Netwerk Albertkanaal en zette ze het licht op groen voor de uitvoering van concrete acties.

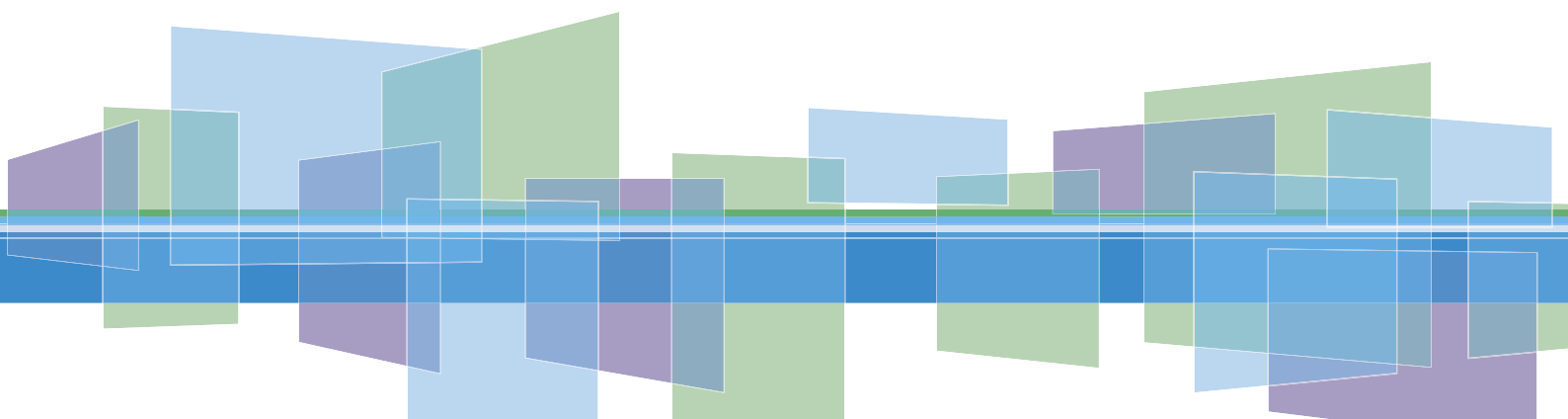
De Vlaamse regering is er zich echter van bewust dat de vooropgestelde plannen niet voor iedereen evident zijn. Daarom wil ze u goed informeren over het uitvoeringsproces. Deze folder is een eerste stap.

Fientje Moerman, Vice-minister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming

Dirk Van Mechelen, Vlaams Minister van Financiën, Begroting en Ruimtelijke Ordening

Kris Peeters, Vlaams Minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur

Kathleen Van Brempt, Vlaams minister van Mobiliteit, Sociale Economie en Gelijke Kansen

Uit te voeren acties

volgens de beslissing van de Vlaamse Regering

Bestemmen van bijkomende bedrijventerreinen

Om bijkomende bedrijventerreinen te realiseren, zijn een goede visie en heel wat voorafgaand onderzoek essentieel.

De meest geschikte locaties kiezen, heeft immers heel wat voeten in de aarde.

Eens de keuzes min of meer vastliggen, worden er ruimtelijke uitvoeringsplannen opgestart. Deze plannen leggen de inrichting van een gebied tot op perceelsniveau vast. U kunt dit vergelijken met de vroegere bijzondere plannen van aanleg.

Een ruimtelijk uitvoeringsplan wordt uiter-

aard niet van boven af opgelegd. De goedkeuring is pas mogelijk nadat de betrokken actoren en de bevolking via een openbaar onderzoek geconsulteerd werden.

Binnen het Economisch Netwerk Albertkanaal worden ruimtelijke uitvoeringsplannen opgemaakt voor de regionale bedrijventerreinen van Beverdonk, Heirenbroek, Militair domein Olen, Liessel, Genenbos, Tervant, Ravenshout-Noord, Genk Zuid-West en Lanaekerveld.

Aanpak van bestaande bedrijventerreinen in het Economisch Netwerk Albertkanaal

Naast het aansnijden van nieuwe bedrijventerreinen moeten we ook aandacht hebben voor het optimaal benutten van bestaande terreinen.

In eerste instantie nemen we de bedrijventerreinen Antwerpen-Kanaal, Hoge Keer, Hannekenshoek, Hoogbuul, Eindhoutsebaan, Ravenshout N73, Kolenhaven Lummen, Hasselt-Kanaal, Termien, EBEMA en Lanaken onder de loep.

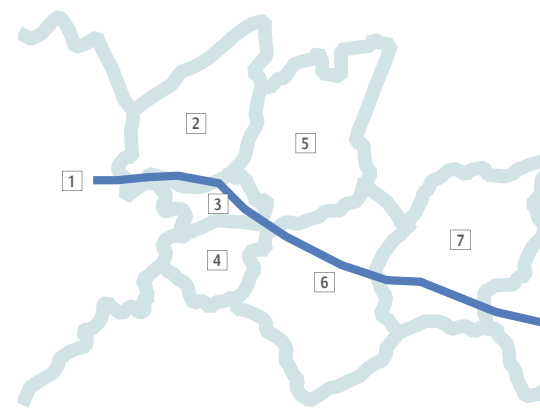
Een verbetering en herstructurering van deze sites is essentieel. Naargelang de situatie op het terrein zelf worden een of meerdere van volgende acties vooropgesteld:

- betere afwerking van het terrein;
- volledige omvorming van een verouderde

site;

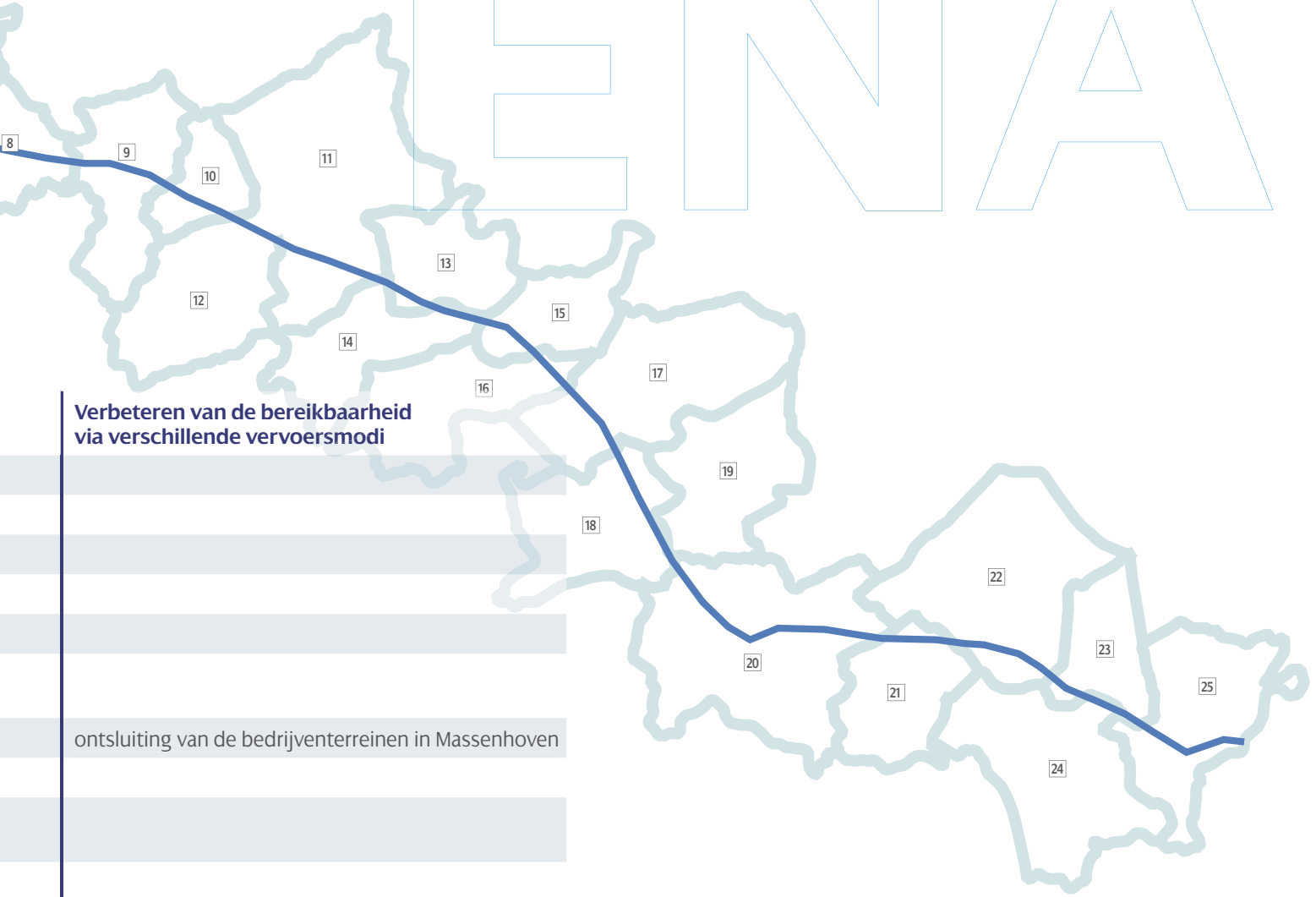
- saneren van vervuilde grond;
- herstel van de openruimtestructuur;
- wegwerken of verbeteren van het versnipperd ruimtegebruik;
- versterken van de band met het stedelijke weefsel;
- promotie van het kanaal als vervoersmiddel voor goederentransport;
- omzetten van kavels die bij het water gelegen zijn naar 'watergebonden' kavels;
- verbredingswerken aan het Albertkanaal om een deel van het gebied een nieuwe toekomst te geven als watergebonden bedrijventerreinen.

Andere bedrijventerreinen worden naar ruimtegebruik niet altijd even efficiënt

	Bestemmen van bijkomende regionale bedrijventerreinen	Aanpak van bestaande bedrijventerreinen	Onderzoek naar de mogelijkheden van locaties
1	Antwerpen	Antwerpen-Kanaal (deel)	
2	Schoten	Antwerpen-Kanaal (deel)	
3	Wijnegem	Antwerpen-Kanaal (deel)	
4	Wommelgem	Hoge Keer; Kapelleveld 2	Wommelgem-Ranst (deel)
5	Schilde		
6	Ranst		Wommelgem-Ranst (deel); Zwaaiikom Ranst
7	Zandhoven	Massenhoven	
8	Grobbendonk	Beverdonk	
9	Herentals	Heirenbroek	
10	Olen	Militair domein Olen	
11	Geel	Liessel	
12	Westerlo		
13	Meerhout		
14	Laakdal		
15	Ham	Genenbos (deel)	Ravenshout N73 (deel); Ham
16	Tessenderlo	Genenbos (deel)	Ravenshout N73 (deel)
17	Beringen	Tervant, Ravenshout-Noord	
18	Lummen		
19	Heusden-Zolder		
20	Hasselt		
21	Diepenbeek	Genk Zuid-West	
22	Genk		
23	Zutendaal		
24	Bilzen		
25	Lanaken	Lanaekerveld.	
	ENA algemeen		
		West-Limburg: strategische reserves	

ENNA

Verbeteren van de bereikbaarheid via verschillende vervoersmodi

ontsluiting van de bedrijventerreinen in Massenhoven

de spoorontsluiting van de WCT Containerterminal

ontsluiting van de bedrijfsterreinen; verkeerswisselaar

de spoorweg tussen Lanaken en Maastricht

primaire weg II tot Langvoort (Kanaalweg);
Cabergkanaal

benut. Dit is vooral het geval op de bedrijven-terreinen van Massenhoven, Kapelleveld 2, Ham, Wolfstee-Klein Gent, West-Limburg, Genk-Zuid, Sledderlo, Kaatsbeek N702 en Hermes.

Sommige bedrijven leggen er beslag op een grote oppervlakte. Andere kochten in het verleden percelen op met het oog op een eventuele uitbreiding of uit speculatieve overwegingen. Daarnaast zijn niet alle terreinen even goed ontsloten.

Zo komen we tot een situatie waarbij er wel heel wat hectaren bedrijventerreinen gerealiseerd zijn, maar slechts een deel ervan effectief in bedrijfsgebruik is. Afhankelijk van de situatie op het terrein zelf kunnen een of meerdere acties uitgevoerd worden:

- voorzien van ontsluiting;
- opmaken van onteigeningsplannen;
- op de markt brengen van onbebouwde percelen.

Om dit alles in goede banen te leiden, begeleiden diverse werkgroepen de verschillende projecten.

Daarnaast werden twee overkoepelende werkgroepen in het leven geroepen.

Een eerste werkgroep heeft aandacht voor de kwalitatieve invulling van de bedrijven-terreinen. Ze verzamelt de bestaande kennis en formuleert concrete voorstellen.

Een tweede werkgroep buigt zich over het op de markt brengen van niet bebouwde percelen op een bedrijventerrein. Om percelen in eigendom van bedrijven op de markt te brengen, worden een aantal cases uit de studie 'Economisch Netwerk Albertkanaal' onderzocht. Op basis daarvan bepaalt de werkgroep principes en werkt ze voorstellen uit.

Onderzoeken van mogelijkheden op welbepaalde locaties

Voor vijf locaties was extra onderzoek nodig naar de mogelijkheden om er bedrijvigheid te realiseren.

In Wommelgem-Ranst kan een bedrijventerrein komen, maar de concrete uitwerking ervan vergt nog nader onderzoek. Voor de terreinen in Zwartenhoek, Genk-Zuid-Oost, Zolder Lummen-Zuid en Zwaikom Ranst

zal onderzocht worden of er (delen van) bijkomende bedrijventerreinen gerealiseerd kunnen worden.

Hierbij worden een aantal essentiële voorwaarden tegenover elkaar afgewogen, zoals de leefbaarheid voor de bewoners, goede ontsluitingsmogelijkheden voor de site, het behoud van de huidige natuurwaarden, enz.

Inschatten van de effecten en gevolgen

Bestaande bedrijventerreinen verbeteren en herstructureren of nieuwe bestemmen, gebeurt niet willekeurig. Om weloverwogen keuzen te maken en met alle regelgeving in orde te zijn, gaat er – afhankelijk van het specifieke dossier – heel wat onderzoek aan vooraf:

- opmaken van een ruimtelijk veiligheidsrapport;

- zoeken naar eventueel bijkomende ruimte voor pijpleidingen;
- opstellen van milieueffectenrapportages;
- onderzoek naar de bestaande woningen op regionale bedrijventerreinen;
- uitwerken van begeleidende maatregelen voor de landbouw;
- onderzoek naar mogelijke inplantingsplaatsen voor windmolens.

Verbeteren van de bereikbaarheid via verschillende vervoersmodi

Bedrijventerreinen zijn pas efficiënt als ze over goede transportmogelijkheden beschikken. 'Multimodale ontsluiting' staat hierbij voorop: via wegen, spoor en/of water moeten bedrijventerreinen goed bereikbaar zijn.

Specifieke projecten zijn: primaire weg II tot Langvoort (Kanaalweg), de ontsluiting van de bedrijfsterreinen in Lummen en in

Massenhoven, de spoorweg tussen Lanaken en Maastricht, de spoorontsluiting van de WCT Containerterminal te Meerhout. Voor het al of niet schrappen van het Cabergkanaal is grensoverschrijdend overleg met Nederland nodig.

Daarnaast wordt een ruimtelijk uitvoeringsplan opgemaakt voor de herstructurering van de verkeerswisselaar in Lummen.

Meer informatie ?

→ Aanspreekpunt Coördinatieplatform Economisch Netwerk Albertkanaal

Bij de uitwerking van het Economisch Netwerk Albertkanaal worden heel wat belangen tegen elkaar afgewogen. Om alles in goede banen te leiden en een zicht op de veelheid aan acties te houden, riep de Vlaamse regering het Coördinatieplatform Economisch Netwerk Albertkanaal in het leven.

Dit Coördinatieplatform zorgt er voor dat de acties voor de uitwerking van het economisch netwerk effectief gerealiseerd worden. De kabinetten van de bevoegde ministers, hun administraties, de provincies Antwerpen en Limburg, de gewestelijke ontwikkelingsmaatschappijen van Antwerpen en Limburg, NV De Scheepvaart, de intercommunales IOK en IGEAN, de Vlaamse Landmaatschappij en de NMBS zijn in dit platform vertegenwoordigd.

Voor de externe ondersteuning doet het Coördinatieplatform een beroep op het communicatiebureau CIBE centrum voor overheidscommunicatie vzw.

CIBE vormt het aanspreekpunt, verzorgt de algemene communicatie en staat in voor de administratieve voorbereiding en de opvolging van het ganse takenpakket.

Hebt u nog vragen? Aarzel dan niet om contact op te nemen met:

Aanspreekpunt Coördinatieplatform "Economisch Netwerk Albertkanaal",
CIBE centrum voor overheidscommunicatie vzw
Conny Deneweth,
Gordunahuis,
Gordunakaai 85, 9000 GENT,
tel. 09 220 78 28
ena@vlaanderen.be

→ Website www.vlaanderen.be/ena

Via de website www.vlaanderen.be/ena houden we u op de hoogte van het project. Deze website wordt regelmatig bijgewerkt. U vindt er alle informatie over de verschillende maatregelen en acties.

→ Elektronische nieuwsbrief

Ontvangt u de meest actuele informatie liever via mail? Abonneer u dan op onze elektronische nieuwsbrief. Dit kan op twee manieren:

- Vul het elektronisch formulier in op www.vlaanderen.be/ena.
- Stuur een mail naar ena@vlaanderen.be met als onderwerp 'elektronische NB C-ENA'.

Vergeet niet uw naam en voornaam te vermelden, alsook het e-mailadres waarop u de nieuwsbrief wenst te ontvangen. Uiteraard versturen we de elektronische nieuwsbrief alleen als we echt wat nieuws te melden hebben. Een vaste periodiciteit is er dus niet.

→ Actiegerichte communicatie

De rol van CIBE in het Coördinatieplatform Economisch Netwerk Albertkanaal bestaat uit de algemene, overkoepelende informatieverstrekking over alle acties heen. Maar een goed communicatieproces beperkt zich uiteraard niet tot een voortgangsrapportage. De verantwoordelijken of trekkers van de verschillende acties volgen elk hun eigen communicatietraject. Zij staan in voor het overleg met en de actiegerichte communicatie naar alle betrokkenen.

Via onze website www.vlaanderen.be/ena houden we u op de hoogte.

Ministerie van de
Vlaamse Gemeenschap

COLOFON

De nieuwsbrief "Economisch Netwerk Albertkanaal" is een uitgave van de Afdeling Ruimtelijke Planning (AROHM) van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap in het kader van de verdere uitwerking van het Economisch Netwerk Albertkanaal.

Opdrachtgever: Dirk Van Mechelen, Vlaams Minister van Financiën, Begroting en Ruimtelijke Ordening

Realisatie: CIBE centrum voor overheidscommunicatie vzw, Gent

Verantwoordelijke uitgever: Roger Liekens, AROHM, Phoenixgebouw, Koning Albert II-laan 19 bus 11, 1210 BRUSSEL